

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการบริหารจัดการศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน : ปัญหาและความเป็นไปได้

ผู้เขียน   นายราชันย์ กัณธิยะ

ปริญญา   ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. อรรถพร พงษ์วาท

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มุ่งสำรวจตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยอาศัยวิธีการวิเคราะห์เอกสารเป็นหลัก โดยเฉพาะตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น ๆ นโยบายของรัฐบาล ของกระทรวงศึกษาธิการและของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง บทความและข้อเขียนอื่นๆ ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักวิชาการที่ปรากฏในสื่อสาธารณะต่างๆ

การศึกษาพบว่า เรื่องของการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นประเด็นร้อนแรงทั้งทางการบริหารจัดการและทางการเมืองมาตั้งแต่กฎหมายสำคัญๆ ที่ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีผลบังคับใช้เมื่อกลางและปลายปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา โดยเฉพาะ เป็นประเด็นโต้แย้งกันระหว่างหน่วยงานและบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (ทั้งเดิมและใหม่) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระดับประถมศึกษากับอปท. ฝ่ายแรก จะเป็นฝ่ายรุกในการรณรงค์ต่อต้าน คัดค้านการถ่ายโอนอำนาจการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ฝ่ายหลังโดยอ้างเหตุผลต่างๆ โดยเฉพาะความไม่พร้อมในด้านต่างๆ ของทั้งบุคลากรและองค์กร โครงสร้างและระบบของ อปท. โดยรวม ถึงขั้นที่ถึงกับมีการเสนอให้แก่ไขกฎหมายบางฉบับ เพื่อไม่ให้มีการถ่ายโอนฯ ในอนาคตอันใกล้

ความตึงเครียด ความหวาดระแวงและความไม่เข้าใจกันของบุคลากรคู่กรณี จะเพิ่มมากขึ้น ขยายวงกว้างขึ้น ทั้ง ๆ ที่เวลาได้ผ่านไปแล้วกว่า 6 ปี หลังจากการประกาศใช้กฎหมายปฏิรูปการศึกษาและการปกครองส่วนท้องถิ่นที่พูดถึงเบื้องต้น จึงเป็นภาระหน้าที่ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

ของทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายการบริหารระดับสูงของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ที่จะต้องเร่งรีบดำเนินการ
สมานรอยร้าวและความแตกแยกที่ดำรงอยู่ในขณะนี้ สร้างความเข้าใจรวมถึงเจตนารมณ์หลักๆ
ของกฎหมาย โดยเฉพาะของรัฐธรรมนูญ และเร่งหามาตรการและวิธีการ สร้างความมั่นใจและ
ความสบายใจให้กับทุกฝ่ายเพื่อบรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว และร่วมกันก้าวเดินไปบนเส้นทางของ
การปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทยเสียที เพราะสังคมและคนไทย ได้เสียเวลาไปมากพอแล้วกับ
เรื่องสำคัญ ๆ เช่นนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Local Administrative Organizations and Basic
Education Administration : Problems and Feasibility

Author Mr. Rachan Kanthiya

Degree Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisory
Assoc. Prof. Dr. Annop Pongwat

ABSTRACT

This independent study was set out to examine issues revolving around the basic education administration and management and the role of local administrative organizations. It relied on the documentary analysis approach looking into the contents of the nation's constitution, various relevant laws, government policies, articles, opinions and recommendations brought to public attention by educators and academics.

The study found that the topic of this study had been a very hotly debated, politically and administratively, issue since the promulgation in mid – and late 1999 of certain key laws, resulting from the 1997 constitution's stipulations, entitling and empowering local administrative organizations rights and power to organize and administer basic education. Main parties in the dedate were the Ministry of Education's Basic Education Commission, its personnel and those of local administrative organizations. The former seemed to have staunchly and actively campaigned against the legally prescribed devolution of authority to the latter citing various reasons, especially the so-called "unreadiness" in various aspects of local administrative organizations, to the point of proposing that certain stipulations in related laws be

scrapped in order to make the devolution more unlikely in the near future, if not impossible.

Tensions, misunderstandings and mutual distrust seemed to mount as time went by, the very situation unhealthy for both parties and for the whole society. It became an obvious and unavoidable burden for both the political figures and related Ministries' high – ranking officials to quickly move to heal the rifts and mend the differences, forge correct and common understandings as regards key intentions of the law, particularly the constitution, and come up with practical measures and methods to be employed with the major goal of instilling trust and confidence in all parties regarding the realization of such legal intentions. Then, it would become more possible for all involved to march forward on the educational and societal reform any road because the Thai people and society could no longer afford to waste more time on this very crucial educational reform issue.